

יש כסף!

אם הכתבה המתפרסמת כאן עשויה לגרום לנציגי האגודה במישרד העבודה והרווחה נזק תיקשורתי מסוים, הן שהמידע שבמידע זה יביא להם על השתם העולמית רבה. לכאורה, מישרד העבודה והרווחה הוא פרה עלובה מאוד לחליבת כספים למוסדות דתיים. לכאורה בלבד. בפועל, מסתבר, המצב שונה. רא"ש מסתבר כי זה שנים, באופן מסורתי (או אפילו חרדי) יש בתקציב השוטף של המישרד עיף המפנה כסף פים לשיבות שבהן יש פנימיה. סעיף תקציבי זה, ביחד עם ההקצבות מי מישרד הדתות, הם הברזים העיקריים לתמיכה ממשלתית בשיבות.

השנה, במיסגרת דיל עם האוצר, לקבלת 36 מיליון ש"ח מעבר לתקציב, נוספו לסעיף הנ"ל 2.25 מיליון ש"ח שיפנו לשיבות הפנימיות, כמובן. אחת הישיבות הנהנות ביותר מה אחיזה של האגודה במישרד העבודה והרווחה, היא ישיבת "חידושי הרי"ם", שהיא המוסד החינוכי הגדול ביותר של חסידות גור בארץ. לומדים בה כ-320 בחורים, בתנאי פנימיה, והיא זו כה להקצבה חודשית של כ-18 אלף ש"ח מהמישרד. בשנה, מעביר המישרד לשיבות זו בלבד כרבע מיליון ש"ח. בתקציב המישרד יש גם תקציב פיתוח, המנועד לבנייה ולהצטיידות. סך הכל תקציב הפיתוח - כ-10 מיליון ש"ח. מתקציב זה, כ-1.1 מיליון ש"ח מיועדים למוסדות הנוער. כ-400 אלף מסכום זה יופנו השנה לפנימיות של הישיבות החרדיות. דוגמות לנהנים:

- ישיבת "חידושי הרי"ם" - 20 אלף ש"ח.
- ישיבת ויז'ניץ בבני ברק - 20 אלף ש"ח.
- ישיבת "ביאלא" בבני ברק - 15 אלף ש"ח.
- מוסדות באר"עקב - 30 אלף ש"ח.
- מכון "צביה" - 30 אלף ש"ח.
- ישיבת קרליץ בבני ברק - 15 אלף ש"ח בלבד.

למישרד מגיעים גם כספים ממקור רות חיצוניים, שאינם מחושבים בתקציב השוטף: מכספי האפטרופוס הכ"ל, דרך דוגמה, הועברו השנה למישרד כ-310 אלף ש"ח. כ-240 אלף הופנו מייד לפנימיות של ישיבות חרדיות.

דוגמות לנהנים: ● מוסדות "יחל ישראל" (חסידות ויז'ניץ, חיפה) - 20 אלף ש"ח. ● בית-הספר להכשרה מיקצועית חב"ד בקרית-מלאכי - 30 אלף ש"ח. ● אחוזת-יעקב (פא"י, גדרה) - 20 אלף ש"ח. ● יד בנימין (פא"י) - 25 אלף ש"ח.

גם מיפעל הפיס, כך מסתבר, מקצה למישרד סכומים לטיפול מעונות-יום והכשרה מיקצועית. השנה הוא היקפה כ-2.25 מיליון ש"ח למטרה זו. נוהל העברת הכסף, הוא בהמלצת המשרד - לעיריות המפעילות את מעונות היום. כ-735 אלף ש"ח הופנו, בהמלצת המישרד, כמובן, למעונות-יום חרדיים. בין השאר נהנו: ● השייך מעון-יום "בית יעקב" בירושלים, השייך כמובן לאגוד"י - 55 אלף ש"ח. ● מעון-יום "חצור" (שם יש קרייה דתית של חסידים גור) - 45 אלף ש"ח. ● מעון-יום ערד - 45 אלף ש"ח. ● מעון-יום מיגדל-העמק - 25 אלף ש"ח בלבד.

צריך פיס בחיים!
סיכום לא סופי: בשנת 1989, שנת האבטלה, סך הכל הכספים שמזרים מישרד העבודה למימון מוסדות חרדיים (שדוברים מקורביו כאמור לאגוד"י דה), מגיע לכ-13 מיליון ו-625 אלף ש"ח.

ב-13 במרץ אישרה הממשלה את מועמי דותו של זיידמן, והאיש נכנס לתפקיד, לתקופת-ניסיון שהיתה אמורה לפוג ב-13 בחודש זה.

לא ברור מה הסיבה האמיתית לקרע שהתגלע בין סגן-השר פלרמן, למנכ"ל זיידמן. הגירסה הסבירה ביותר מסבירה אותו כמאבק על כוח והשפעה. עיקר כוחם של נציגי האגודה כלפי שולחיהם הוא כיכולתם להזרים כסף פים למוסדות שהם חפצים בייקורם. (ראה מיסגרת). מייד עם כניסתם של פלרמן וזיידמן למישרד, הם גילו מקור זמין ונחמד שממנו יכלו לשאוב כספים כאוות נפשם.

מדובר ב-310 אלף ש"ח, שהתקבלו מהאפטרופוס הכללי עוד בימי השר משה כצב, ושהמישרד טרם הספיק לחלקם. מקור כביר במישרד סיפר לי כי זיידמן התחיל לחלק את הכסף למוסדות שבייקורם הוא חפץ, מבלי

התמנה זיידמן כמנהל הלישכה של ראש עיריית בני ברק, משה אורינשטיין, ואו פגש בו פלרמן בשנית. אורינשטיין, חשוב לציין, הוא דמות מרכזית בחסידות גור.

עם היבחרו כמועמד האגודה למישרת סגן שר, החלו הלחצים על הרב פלרמן בנוגע למינוי מנכ"ל. מאחורי מועמדותו של זיידמן התייצבו, בנוסף לאורינשטיין, גם שני תותחנים חים הכבדים: אחיו של הרבי מגור, וכנו של הרבי. כך נבחר זיידמן להיות מועמד למנכ"ל המישרד. כפוף, כמוכבן, לאישור ועדת המינויים.

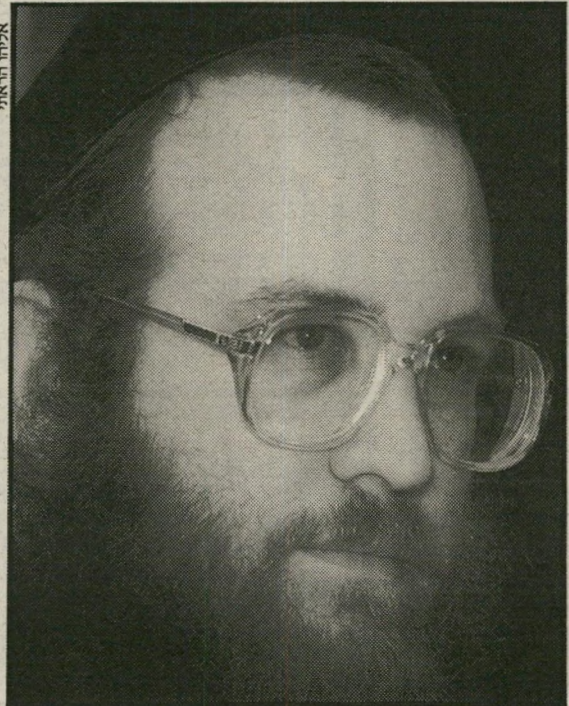
ב-28 בדצמבר 1988 התכנסה ועדת המינויים, לרוץ במינויו של זיידמן. הוועדה החליטה להמליץ לממשלה שלא לאשר את המינוי.

התברר לוועדה שזיידמן אין שום השכ"ל, למעט השכלתו התורנית, שניסיונו בני הול מצומצם לתחומי לישכת ראש עיריית

תיפקודו השוטף של המישרד הוא המנכ"ל. כנגד המנכ"ל זיידמן נשמעות טענות חמורות מאד על תפקודו קלוקל (ראה בהמשך), וזאת בלשון המעטה.

בראש המבקרים עומד סגן-השר פלרמן, המטפל ישירות בענייני המישרד. שרה-העבריה והרווחה, יצחק שמיר, בירדעו את כל הטיענות כנגד זיידמן, מחליט להאריך את מינויו. יוסי אחימאיר, ראש לישכתו של שמיר, מנסה להסביר: "כן, זה נכון שהרב פלרמן ביקש בשלב מסוים שלא להאריך את כהונתו של זיידמן ולמנות במקומו אדם מיקצועי ורציני. אולם מאוחר יותר הופעלו עליו לחצים, והוא הודיע שהוא מבקש להאריך את מינויו של זיידמן. ראש-הממשלה אמר שהחלטה היא של אגודת ישראל, וכל מה שהם יחליטו יהיה מקובל עליו."

הפקידות המיקצועית של מישרד-העבודה דווקא די מחבבת את הרב משה זאב פלרמן,

הרב זיידמן

הרב ולדמן

הדוג התווד

לשתף בענייני את פלרמן. פלרמן, כמובן, רתח מועם. וזו, היתה רק ההתחלה. הסיכונים בין האיש והתפתח במהירות, כשהוא מלובה, ככל הנראה, על-ידי העוזרים לבושי-השחורים שהם הביאו עימם. לפלרמן עזרו אברך בשם חיים פרקל. לזיידמן עזרו בחור מצויין ששמו אברהם אורן. כל החבורה לבושה בתלבושת האחידה של חסידות גור (כפי-תגור ענקית ושחורה, מיקטורן שחור על חולצה לבנה וציצית, מיכנסיים שחורים התי-חובים בתוך גרביים שחורים, ונעלי עור שחור רות), ודחוסה באגף בקומה החמישית בבניין מישרד-העבודה.

לישכותיהם של סגן-השר והמנכ"ל ממש, צמודות, והקירבה הפיסית הזאת רק הגדילה, ככל הנראה, את החשדנות והאיבה. הסיכוסך בין השניים נשא, לעיתים, אופי מגוחך. כך למשל, בכמה הזדמנויות זעם הרב פלרמן על זיידמן על שהלה לא הזדויר לברך אותו בכייר. כת שלום כשנפגשו בנזק. אחד ממקורביו של פלרמן סיפר לי כי מה שהרגיו את כבוד סגן-השר, היו בין השאר ידיעות בעיתונות, שהושתלו על-ידי עוזרו (המשך בעמוד 44)

בני ברק, ושאין לו מושג בנושאי המישרד שאותו הוא אמור היה לנהל. מיותר כמעט לציין שהאיש לא שרת אף יום אחד בצה"ל. אחרי הכל - תורתו היא אומנות. ההחלטה לא מצאה חן בעיני האגודה, וכנראה שכלחצם של ראשיה על יצחק שמיר כונס הרכב נוסף של ועדת המינויים ב-30 בדצמבר, יומיים מאוחר יותר. גם ועדה זו החליטה להמליץ לפני הממשלה שלא לאשר את המינוי.

תילבושת אחידה

זיידמן, בלית ברירה, קיבל בינתיים תפקיד של עוזר לסגן-השר, והתחיל ללמוד את רזי המישרד. שלושה חודשים הוא תפקיד כעוזרו של פלרמן, וב-10 במרס השנה הוא שוב הופיע לפני ועדת-המינויים. הפעם, נראה שהלחץ, שהופעל על הוועדה מלישכת ראש-הממשלה, עשה את שלו. הוועדה העבירה לממשלה הוותידעת פושרת לחלוטין על זיידמן, והתנתה את מינויו בכך שהוא יסוייג לתקופת-ניסיון של חצי שנה.

למרות שלפחות שלושה פקידים הגדירו אותו כ"אסטרונוט". הרב פלרמן ניהל במשך שנים "ישיבה קט" נה" לגילאים 17-13 בבני ברק, ששמה "אימ" רי אמת". זו ישיבה של חסידות גור, וכמשך השנים תפס הרב פלרמן מקום מרכזי בחסידות. חסידות גור היא הפלג המוביל בתנועת ה"הג הנקראת אגודת ישראל. לפני כ-13 שנים נערכו באגודת ישראל הבחירות האחרונות, והסיעה המרכזית של חסידות גור זכתה שם למקום הראשון עם כ-23 אחוזים.

שני תותחים כבדים

בתום המשא-ומתן הקואליציוני, נבחר הרב פלרמן, הראשון כרשימה, לכהן כממונה על מישרד-העבודה והרווחה. הישר מניהול הישיבה הוא נחת לעמדת ניהול המשרד, וכאן, כנראה, נעזר שורת הבעייה. בשלהי 1988 הוא ביקש למנות מנכ"ל המישרד את הרב זיידמן. בוויידמן הוא פגש בראשונה בעת שהלה היה תלמידו בישיבת "אימרי אמת". 12 שנה מאוחר יותר